

Tijdelijke Regeling Subsidiering medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken

Het bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand,

Gelet op artikel 42c van de Wet op de rechtsbijstand;

Besluit:

Artikel 1: Definities

1. In deze subsidieregeling wordt verstaan onder:
 - a. *de wet*: de Wet op de rechtsbijstand;
 - b. *letselschadezaak*: juridische zaak tussen de rechtzoekende en een wederpartij ter vaststelling van aansprakelijkheid en het verkrijgen van schadevergoeding verband houdend met een ongeval, arbeidsomstandigheid, medisch onzorgvuldig handelen of geweldsdelict;
 - c. *medisch haalbaarheidsonderzoek*: onderzoek naar de medische haalbaarheid van een letselschadezaak door een medicus die is ingeschreven in een register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, resulterend in een schriftelijke conclusie;
 - d. *medisch deskundigenbericht*: schriftelijk rapport van een onafhankelijk medisch specialist die is ingeschreven in een register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, waarin de medische uitgangspunten voor de letselschadeafwikkeling worden vastgesteld;
 - e. *de Raad*: de Raad voor Rechtsbijstand.
2. Artikel 1 van de Wet op de rechtsbijstand is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2: Verlening van de subsidie

1. De Raad verstrekt overeenkomstig de bepalingen van deze regeling aan een rechtzoekende een subsidie voor de kosten van een medisch haalbaarheidsonderzoek.
2. De subsidie wordt uitsluitend verstrekt aan een natuurlijk persoon wiens financiële draagkracht de in artikel 34 van de in de wet genoemde bedragen niet overschrijdt, ten behoeve van wie een toevoeging in de letselschadezaak is of wordt verleend en die anderszins geen aanspraak kan maken op vergoeding van de kosten van een medisch haalbaarheidsonderzoek.

Artikel 3: Aanvraag tot subsidieverlening

1. De subsidie wordt door de rechtzoekende aangevraagd bij de Raad.
2. De aanvraag bevat ten minste:
 - a. Een verklaring van de rechtzoekende dat hij redelijkerwijs anderszins geen aanspraak kan maken op een vergoeding van de kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek;
 - b. Een verklaring van de rechtsbijstandverlener, inhoudende dat:
 - 1° aansprakelijkheid in de letselschade niet vaststaat;
 - 2° het onderzoek noodzakelijk is ter beoordeling van de medische haalbaarheid van de letselschadezaak; en
 - 3° hij ermee instemt dat het voorschot, bedoeld in het vierde lid, door zijn tussenkomst door de Raad wordt betaald aan de rechtzoekende.
3. De subsidie bedraagt maximaal € 600,00, vermeerderd met de verschuldigde omzetbelasting, per medisch haalbaarheidsonderzoek.
4. Indien de Raad positief op de aanvraag om het medisch haalbaarheidsonderzoek heeft beslist, betaalt deze ten behoeve van de rechtzoekende, door tussenkomst van de rechtsbijstandverlener, een voorschot van € 600,00, vermeerderd met de verschuldigde omzetbelasting per medisch haalbaarheidsonderzoek.
5. Dit bedrag wordt jaarlijks met ingang van 1 januari gewijzigd overeenkomstig de wijze zoals beschreven in artikel 3, tweede lid, van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000.

Artikel 4: Aanvraag en verlening van subsidie bij een tweede medisch haalbaarheidsonderzoek

1. De Raad kan, op basis van een daartoe strekkende aanvraag, voor niet meer dan twee medische haalbaarheidsonderzoeken in dezelfde letselschade subsidie verstrekken.
2. Subsidie voor een tweede medisch haalbaarheidsonderzoek in dezelfde letselschadezaak wordt uitsluitend verstrekt indien dit door de Raad noodzakelijk wordt geacht ter onderbouwing van de zin en de noodzaak van een mogelijk met de rechtzoekende te sluiten geldlening voor een medisch deskundigenbericht.

Artikel 5 Aanvraag tot subsidievaststelling

1. Uiterlijk zes maanden na dagtekening van de beschikking tot subsidieverlening wordt door de rechtzoekende een aanvraag ingediend tot vaststelling van de subsidie.
2. Bij de aanvraag wordt overgelegd:
 - a. het schriftelijke bewijs van de kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek; en
 - b. een verklaring van de rechtzoekende dat de kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek niet op een andere wijze geheel of gedeeltelijk worden vergoed.
3. Indien de aanvraag tot vaststelling van de subsidie niet binnen de in het eerste lid genoemde termijn is ingediend, wordt de subsidie op nihil vastgesteld.

Artikel 6 Toepassingsbepaling

Deze subsidieregeling is van toepassing op aanvragen tot subsidievaststelling zoals omschreven in deze beleidsregel die betrekking hebben op toevoegingen afgegeven vanaf de eerste dag van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 7: Evaluatie

Deze subsidieregeling wordt na 1 jaar geëvalueerd door het Kenniscentrum Stelsel Gesubsidieerde rechtsbijstand.

Artikel 8: Inwerkingtreding Regeling

1. Deze regeling vervangt de Regeling subsidiering medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken, zoals gepubliceerd in de Staatscourant (Stc. 22 juli 2005, nr. 140/pagina 9)
2. Deze subsidieregeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt twee jaar na het tijdstip van inwerkingtreding.

Artikel 9 Titel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: Tijdelijke Regeling subsidiering medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Hertogenbosch, 15 juli 2026

*I.D. Nijboer
Algemeen directeur/bestuurder
Raad voor Rechtsbijstand*

TOELICHTING

ALGEMEEN

Aanleiding

In 2005 is de Regeling subsidiëring medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken¹ in werking getreden. Sindsdien kunnen rechtzoekenden die op grond van de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) in aanmerking komen voor een toevoeging, subsidie aanvragen bij de Raad voor de kosten van een medisch haalbaarheidsonderzoek. Geconstateerd is dat de grondslag van de Regeling subsidiëring medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken ruimschoots is verlopen. Daarnaast is het subsidiebedrag sinds de inwerkingtreding van de regeling nooit geïndexeerd. Gebleken is dat het subsidiebedrag van € 200,- niet meer toereikend is om de kosten van een medisch haalbaarheidsonderzoek te dekken. De afgelopen jaren is het aantal aanvragen bij de Raad voor Rechtsbijstand voor de subsidie dan ook aanzienlijk gedaald. Wrb-gerechtigde rechtzoekenden kunnen de kosten voor een medisch haalbaarheidsonderzoek zonder subsidie over het algemeen niet dragen, waardoor zij hier mogelijk vanaf zien. Het ontoereikende subsidiebedrag kan daarom een belemmering voor de toegang tot het recht in letselschadezaken zijn.

De verlopen grondslag en de belemmering voor de toegang tot het recht vormen aanleiding om de Regeling subsidiëring medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken te herzien. Hiermee wordt eveneens uitvoering gegeven aan aanbeveling 34 van commissie-Van der Meer II omtrent de subsidiëring van medisch haalbaarheidsonderzoeken.² De onderhavige subsidieregeling dient ter vervanging van de Regeling subsidiëring medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken.

Het tweede deel van de regeling is het voorfinancieren van de kosten van deskundigenberichten dat wordt uitgevoerd in de vorm van een geldlening met de Raad. Deze mogelijkheid blijft bestaan, maar hier is geen sprake van een wijziging ten aanzien van de oorspronkelijke regeling.

Doelstelling

De onderhavige subsidieregeling heeft tot doel om de toegang tot het recht in letselschadezaken voor rechtzoekenden die onder de Wrb vallen te verbeteren, door in die gevallen waarin anderszins geen recht bestaat op vergoeding, een subsidie te verstrekken voor de kosten van een medisch haalbaarheidsonderzoek.

Achtergrond

Met behulp van een medisch haalbaarheidsonderzoek kan snel en tegen relatief beperkte kosten meer duidelijkheid worden verkregen over de medische basis van de aansprakelijkheidsvraag en daarmee voor de afweging die de rechtzoekende – samen met zijn rechtsbijstandverlener – zal maken omtrent een eventueel te starten (vervolg)procedure. Bovendien worden met deze onderzoeken gegevens verzameld die van belang kunnen zijn in de buitengerechtelijke of gerechtelijke fase van het geschil. Deze gegevens kunnen voor partijen een goede basis vormen om er in onderling overleg uit te komen. Als partijen onderling niet tot overeenstemming komen kan het geschil beter onderbouwd aan de rechter worden voorgelegd.

Het medisch haalbaarheidsonderzoek, en de onderhavige subsidieregeling voor rechtzoekenden die onder de Wrb vallen, is met name van betekenis in letselschadezaken waarin de aansprakelijkheid (nog) niet vaststaat, en dus op voorhand geen recht bestaat op vergoeding van de kosten van medisch onderzoek. In de praktijk zal het voornamelijk gaan om medisch onzorgvuldig handelen, dan wel om die gevallen waarin aanwijzingen bestaan dat een medische fout werd gemaakt maar dit niet op het eerste gezicht kan worden vastgesteld.

Subsidie

De kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek ten behoeve van Wrb-gerechtigden worden tegen een maximumbedrag gesubsidieerd. De subsidie dient door de rechtzoekende te worden aangevraagd bij de Raad. Het maximale subsidiebedrag bedraagt € 600 (excl. BTW) per medisch haalbaarheidsonderzoek. Daarbij is rekening gehouden met de gemiddelde tijdsbesteding aan een medisch haalbaarheidsonderzoek en het gemiddeld uurtarief van medisch adviseurs. Wanneer de kosten van het

¹ Stcrt. 2005, 140.

² Kamerstukken II 2024–2025, 31 753, nr. 293.

medische haalbaarheidsonderzoek lager zijn dan het maximale subsidiebedrag, wordt de subsidie vastgesteld op het totaalbedrag van het betreffende medisch haalbaarheidsonderzoek. Het subsidiebedrag wordt jaarlijks geïndexeerd overeenkomstig de indexeringsformule uit artikel 3, tweede lid, van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000.

De regeling bevat verschillende vereisten die waarborgen dat de aangevraagde subsidie daadwerkelijk voor een medisch haalbaarheidsonderzoek in een letselschadezaak gebruikt wordt. Zo wordt subsidie alleen verstrekt aan rechtzoekenden aan wie rechtsbijstand op basis van een toevoeging wordt verleend. Daarnaast dient de aanvraag te bevatten een verklaring van de rechtzoekende dat hij redelijkerwijs anderszins geen aanspraak kan maken op een vergoeding van de kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek én een verklaring van de rechtsbijstandverlener dat de aansprakelijkheid in de letselschadezaak niet vaststaat en het onderzoek noodzakelijk is ter beoordeling van de medische haalbaarheid van het letselschadeonderzoek. Bovendien moet uit de aanvraag blijken dat de rechtzoekende instemt dat het voorschot door tussenkomst van zijn rechtsbijstandverlener aan hem wordt betaald. Bij de subsidievaststelling moet ook een bewijs van de kosten worden overgelegd waarbij ook wordt gewaarborgd dat de subsidie daadwerkelijk voor een medisch haalbaarheidsonderzoek is gebruikt.

De regeling heeft een looptijd van 2 jaar. De tijdelijkheid van de regeling is ingegeven door het feit dat de grondslag van de regeling gericht is op bijzondere doeleinden. Continue voortzetting kan niet meer gezien worden als een dergelijk doeleinde. Na een jaar zal de regeling geëvalueerd worden door het Kenniscentrum Stelsel Gesubsidieerde Rechtsbijstand. Aan de hand van de resultaten van de evaluatie zal worden gezien of en hoe de subsidiering van medisch haalbaarheidsonderzoeken door de Raad structureel bestendig kan worden.

Artikelsgewijs

Artikel 1

In artikel 1 wordt aangegeven wat in deze regeling wordt bedoeld met een letselschadezaak. Subsidie wordt uitsluitend verstrekt ten behoeve van een onafhankelijk medisch haalbaarheidsonderzoek dat wordt uitgevoerd in het kader van een letselschadezaak die voortvloeit uit een ongeval, arbeidsomstandigheid, medisch onzorgvuldig handelen of geweldsdelict. De subsidieregeling is niet van toepassing op medische haalbaarheidsonderzoeken die plaatsvinden in bestuursrechtelijke geschillen over bijvoorbeeld arbeidsongeschiktheid. In de definitie van het medische haalbaarheidsonderzoek is bepaald dat het medisch onderzoek dient te worden uitgevoerd door een medicus die staat ingeschreven in een register als bedoeld in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet Big). In artikel 1 is tevens een definitie gegeven van het medische deskundigenbericht, dat genoemd is in artikel 4, tweede lid van de onderhavige regeling.

Artikel 2

In artikel 2 is aangegeven met welk doel de subsidie wordt verstrekt, namelijk het doen uitvoeren van een medisch haalbaarheidsonderzoek in een letselschadezaak. De subsidieregeling wordt uitgevoerd door de Raad. Aanvragen om een subsidie kunnen worden ingediend bij de Raad. De regeling is uitsluitend van toepassing op rechtzoekenden die onder de Wrb vallen. Rechtzoekenden met een inkomen of vermogen boven de Wrb-grens komen niet voor subsidie in aanmerking. Bovendien wordt uitsluitend subsidie verstrekt aan rechtzoekenden ten behoeve van wie in de letselschadezaak een toevoeging is of zal worden verleend, en die anderszins geen aanspraak maken op een vergoeding van de kosten, bijvoorbeeld jegens de aansprakelijke wederpartij. Voor de inkomens- en vermogens-toets die de Raad in het kader van de subsidieaanvraag zal uitvoeren, wordt aangesloten bij de toets die in het kader van de toevoegingsaanvraag wordt uitgevoerd. Een afwijzing van de aanvraag om de toevoeging leidt tot een afwijzing van de aanvraag om een subsidie. Hoewel de subsidieregeling in beginsel van toepassing is op de in de definitie van letselschadezaak genoemde typen letselschadezaken, zal subsidie voor een medisch haalbaarheidsonderzoek, zoals aangegeven in het algemene deel van de toelichting, uitsluitend nodig zijn indien de aansprakelijkheid niet vaststaat. Het gaat in de praktijk daarbij voornamelijk om medisch onzorgvuldig handelen. In andere letselschadezaken staat de aansprakelijkheid veelal (van meet af aan) vast, waardoor recht bestaat op de vergoeding van gemaakte (onderzoeks)kosten door de wederpartij.

Artikel 3

In artikel 3 is bepaald dat de subsidie door de rechtzoekende dient te worden aangevraagd bij de Raad. Daarbij wordt een verklaring overgelegd van de rechtzoekende en een verklaring van de rechtsbijstandverlener. Op de eerste plaats gaat het om zaken waarin de aansprakelijkheid niet

vaststaat. Indien zulks immers wel het geval is, dan bestaat jegens de wederpartij recht op vergoeding van de kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek. Overeenkomstig artikel 6:96, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek worden ook deze kosten vergoed. Dit artikel heeft een zeer ruim bereik en vormt in de praktijk voor benadeelden een alleszins adequate voorziening indien aansprakelijkheid als zodanig vaststaat. Het gaat dan om de financiering van rechtshulp en andere bijstand voor letselschadeslachtoffers. Indien anderszins geen aanspraak bestaat op vergoeding van de kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek komt betrokkene, als aan de overige voorwaarden voor subsidieverlening is voldaan, in aanmerking voor subsidie. De hoogte van de subsidie is gelijk aan de werkelijke kosten van het medisch haalbaarheidsonderzoek tot een maximum van € 600,00 per onderzoek, vermeerderd met de verschuldigde omzetbelasting. Bovendien wordt de hoogte van dit subsidiebedrag jaarlijks geïndexeerd (artikel 3, lid 5). Meerkosten komen niet voor subsidie in aanmerking. Indien de subsidieaanvraag door de Raad is goedgekeurd verstrekt de Raad een standaardvoorschot ter hoogte van € 600,00, vermeerderd met de verschuldigde omzetbelasting, per medisch haalbaarheidsonderzoek. Het voorschot wordt door de Raad ten behoeve van de rechtzoekende overgemaakt aan de rechtsbijstandverlener.

De verklaring van de medicus die het medisch haalbaarheidsonderzoek heeft verricht dat hij is ingeschreven in het register zoals bedoeld in de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG-register) vervalt in deze regeling. Reden is dat in het onderzoeksrapport reeds de naam van de betreffende medicus en het nummer waarmee hij is ingeschreven in het BIG-register wordt vermeld. De Raad kan in dit openbare register bovendien zelf controleren of de medicus ingeschreven staat in het BIG-register en geen sprake is van bijv. een doorhaling of schorsing waardoor de medicus (tijdelijk) geen medische werkzaamheden mag verrichten.

Artikel 4

In artikel 4 is bepaald dat per letselschadezaak voor ten hoogste twee medische haalbaarheidsonderzoeken subsidie kan worden verstrekt. De tweede subsidie voor een medisch haalbaarheidsonderzoek wordt uitsluitend verstrekt indien dit door de Raad met het oog op een mogelijk met de rechtzoekende te sluiten geldlening voor een medisch deskundigenbericht, noodzakelijk worden geacht. De bedoeling van een medisch haalbaarheidsonderzoek is om snel en tegen relatief beperkte kosten duidelijkheid te verkrijgen over de medische haalbaarheid van een letselschadezaak dan wel over de noodzaak van een medisch deskundigenbericht. Zo zal het medisch haalbaarheidsonderzoek uitwijzen of de letselschadezaak medisch gezien haalbaar of onhaalbaar is, of dat een medisch deskundigenbericht zinvol en noodzakelijk is om tot een oordeel inzake de medisch haalbaarheid te komen. In veel gevallen zal de medische haalbaarheid op basis van het haalbaarheidsonderzoek zijn in te schatten. In die gevallen kan worden volstaan met één haalbaarheidsonderzoek. Er is echter een situatie denkbaar waarin een tweede haalbaarheidsonderzoek in de vorm van een second opinion noodzakelijk is. Het betreft de situatie waarin de rechtzoekende een beroep doet op de in het algemeen deel van deze toelichting genoemde voorfinanciering voor een medisch deskundigenbericht, terwijl een deskundigenbericht op basis van het uitgevoerde medische haalbaarheidsonderzoek niet zinvol of noodzakelijk wordt geacht. In dat geval kan de Raad besluiten om, op een daartoe strekkende aanvraag, ten hoogste éénmaal een subsidie te verlenen voor een tweede medisch haalbaarheidsonderzoek.

Artikel 5

In artikel 5 is bepaald dat uiterlijk zes maanden na dagtekening van de beschikking tot subsidieverlening, bij de Raad een aanvraag dient te worden ingediend tot vaststelling van de subsidie. Tevens dient aan de Raad het schriftelijke bewijs te worden overgelegd van de kosten van het medische haalbaarheidsonderzoek, alsmede een verklaring van de rechtzoekende dat deze kosten op geen enkele andere wijze worden vergoed. Op basis van de verstrekte gegevens stelt de Raad de subsidie vast. Middelen die niet of gedeeltelijk niet voor het doel waarvoor zij bestemd waren, zijn aangewend, worden teruggevorderd op grond van artikel 4:95 Awb. Indien het verzoek tot vaststelling van de subsidie niet binnen de termijn van zes maanden is ingediend, wordt de subsidie op nihil vastgesteld en het verstrekte voorschot teruggevorderd.

Artikel 6

In artikel 6 is bepaald dat het toepassingsbereik van deze regeling is datum x.

Voor een aanvraag tot subsidie vaststelling voor een medisch haalbaarheidsonderzoek die betrekking heeft op een toevoeging afgegeven vanaf de eerste dag van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst, geldt het subsidiebedrag van maximaal € 600,00 exclusief BTW.

Voor een aanvraag om verlening van een subsidie voor een medisch haalbaarheidsonderzoek die

betrekking heeft op een toevoeging afgegeven vóór de in de vorige alinea bedoelde datum, geldt het subsidiebedrag van maximaal € 200,00 exclusief BTW.

Artikel 7

In dit artikel is een evaluatiebepaling opgenomen. Deze evaluatie in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en de Raad uitgevoerd door het Kenniscentrum Stelsel Gesubsidieerde Rechtsbijstand is nodig om de effecten van de verhoging van het subsidiebedrag van € 200,00 naar € 600,00 exclusief BTW te onderzoeken.

Artikel 8

Deze regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag van de derde kalendermaand na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij is geplaatst. De regeling vervalt 2 jaar na het tijdstip van inwerkingtreding.

Artikel 9

De citeertitel van deze regeling is: Tijdelijke Regeling subsidiering medische haalbaarheidsonderzoeken in letselschadezaken.